

Det moderata alternativet

När Moderata Samlingspartiet samlas till stämma i Stockholm, för att bland annat antaga nytt handlingsprogram, gör man det drygt en månad efter att socialdemokratin har avhållit partikongress. Den skillnad i anda och attityd som man kan förvänta sig att partistämman kommer att visa gentemot partikongressen är ett uttryck för en skillnad mellan två slags stämningar i vår nation, som gör det befogat att tala om två slags Sverige.

Socialdemokratin kongress präglades av en liten tilltro till vad framtiden har att bjuda och till vad de enskilda människorna kan tillföra och ta ansvar för. Det var i själva verket en pessimistisk anda som kom till uttryck när kongressen debatterade, endast genom att begränsa och minska utrymmet för den enskilde trodde sig kongressombuden kunna se en framtid för Sverige.

Belysande var den utpräglade negativism som kongressombuden mötte partiledningens frihetsoffensiv med. Språkbruk innehållande ordet valfrihet kritiserades som "hukande för kapitalismen". Nästan patetiskt tvingades regeringens "frihetsminister", Ingvar Carlsson, gå upp och försäkra ombuden att socialdemokratisk valfrihet sannerligen inte innebar någon valfrihet "mellan offentlig sektor och privatiseringsåtaganden".

Därför inriktade kongressens ombud – representanter för offentlig sektor och fackliga organisationer – sitt arbete på att förklara för varandra varför de själva genom kollektiven skall styra åt människorna och disponera huvuddelen av deras arbetsinkomster.

Inför Moderata Samlingspartiets stämma är situationen den motsatta. Ombu-

den åker till Stockholm för att förmedla en tro på att människornas frihet skall öka, tankar kring hur den enskilde individens ställning skall stärkas samt för att diskutera vilka besparingar som måste göras i kommun, landsting och riksdag för att rädda vår välfärd. Det är ett parti som vill förändra som möts en dryg månad efter ett parti som vill stå stilla. Kanske uttrycker skillnaden i sinnesstämning allra bäst skillnaden mellan två olika typer av Sverige som växer fram med allt klarare konturer mot varandra.

Det ena Sverige är ett samhälle med en offentlig sektor som motsvarar 70% av BNP. Skattetrycket är 60% av medborgarnas samlade inkomster. Mängden av regler och byråkrati är omfattande. Offentliga monopol bestämmer över barnomsorg, skola, sjukvård och äldreomsorg. Människor med normala inkomster tvingas på grund av skattebördan att bli beroende av socialbidrag. Utbildningssystemet har påverkats mer av politiska intressen än av kunskapsideal.

Den politik som Moderata Samlingspartiets stämooombud skall diskutera framstår i många avseenden som ett brott mot den långsiktiga utveckling som präglat detta Sverige. Än större blir avvikelsen jämfört med den anda som (s) kongressen gav uttryck för. De stämooombud som till äventyrs blivit oroade över socialistisk kritik mot programförslaget skall komma ihåg att socialdemokratiskt tal om "rättvis inkomstfördelning", "solidaritet", "trygghet" och "reell frihet" är ord som används i en politisk liturgi för att skydda detta Sverige. Det är ett Sverige som också kan beskrivas så här:

– med nuvarande utveckling av budget-

underskott kan statens räntebörda vara lika stor som statens totala inkomster 1990

- till högskolan lottas man till vissa utbildningslinjer
- normala inkomstagare kan få behålla 20-30 kronor av en nyintjänad 100-lapp
- majoriteten av föräldrar vill inte ha den barnomsorg som de i praktiken tvingas till och som är den i särklass dyraste
- om statsministern hade fyra barn skulle han på grund av skattetrycket vara berättigad till socialbidrag
- en ny socialtjänstlag har antagits som alla experter är ense om kan bli kommunernas ruin
- ensamstående kvinnor tillfrågas av skattemyndigheter var de tillbringat sin dygnsvila
- barn nekas rätten att få betyg i skolan
- mot svenska folkets vilja har det införts löntagarfonder för att ge svenska folket inflytande
- våra gränser kränks kontinuerligt av en främmande stormakt, samtidigt som försvaret ges minskade resurser och offentliga utredningar diskuterar hur det skall halveras
- för antagning till medicinstudier anses två års arbetslivserfarenhet i form av fängelsevistelse som viktigare än 40 poäng biologi.

Gemensamt för dessa orimligheter är att de är allmänt kända. Få vill försvara dem. Ändå existerar de. De lever kvar därför att den politiska liturgin skapat en Tystnadens konformism som gör att åtgärder för att motverka problemen fram-

står som orimligare än orimligheterna själva.

Den anda som detta Sverige bygger på skiljer sig bjärt från andan i ett annat Sverige som vi ibland ser konturerna av. Där sjuder initiativen. Entreprenörandan växer. Människor satsar på sina kunskaper. Misstro mot kollektiven motsvaras av en ökad tilltro till den egna individen. Detta Sverige står i en ständig konfrontation mot den misstro och pessimism som (s)-kongressen gav uttryck för.

När Moderata Samlingspartiet antar nytt handlingsprogram är det viktigt att ombuden ser den utvecklingspotential detta Sverige är bärare av. Det är inte bara för att tillmötesgå en betydande del av väljaropinionen som moderaterna måste vara konsekventa i sin politik för en ökad frihet i Sverige. Framförallt måste partiet företräda en politik som kan öppna för den dynamik som detta Sverige står för. Det är nämligen kraven från detta Sverige som skall oroa ombuden, inte attackerna från dem som vill stärka kollektivens makt.

Den frihet de skall diskutera är en förutsättning både för ansvar och trygghet. De behöver därför inte acceptera en debatt där dessa båda begrepp skiljs ut från kraven på en ökad frihet.

Att detta står i konfrontation mot vad som försvarades på (s)-kongressen får inte bekymra de moderata stämmombuden så länge det står i samklang med det Sverige som är vår framtid. Moderata Samlingspartiet bör utnyttja stämman till att visa att man står för detta Sverige, baserat på tilltro och optimism inför framtiden.